

DEBS BREZPOGOJNO SVOBODEN OB NOVEM LETU.

Socialistični kongresnik London v debati glede amnestije.

VRO DRUGIH POLITIČNIH JETNIKOV BO IZPUŠČENIH.

Washington, D. C. — Eugene V. Debs bo izpuščen iz ječe v Atlanti najkasneje ob Novem letu. To se je izvedelo v torek zvečer po seji kabineta, ki je razpravljala o vprašanju amnestije napram političnim jetnikom.

Justični tajnik Daugherty je predložil Hardingu svoje priporočilo glede Debsa. Kolikor je znano, iz zanesljivih virov, da Debs poudarja brezpogojno, to se pravi, da mu ne bo treba dajati nikakršnih obljub z ozirom na omejitve njegovega bodočega dela za socializem.

Druga vest iz Bele hiše se glasi, da bo predsednik Harding vzel v poštev tudi druge politične jetnike v najkrajšem času. Justični tajnik pravi, da je v pretezu 75 slučajev civilistov in 15 slučajev vojakov. Uradno se poroča, da splošne amnestije ne bo, pač pa se bo Harding pečal z vsakim slučajem posebej. Govori se, da je predsednik nasproten pomiloščenju tistih političnih jetnikov, ki so bili obsojeni zaradi "industrialnih pogreškov" tekom vojne, to je takih, ki so priporočali razdevanje lastnine.

V poslanski zbornici je bila v torek popoldne kratka, a ostra debata glede amnestije. Socialistični kongresnik Meyer-London iz New Yorka je čital resolucijo za splošno amnestijo političnih jetnikov. Lineberger, republikanec iz Kalifornije, je pobijal Londona, češ da politične jetnike ne sme biti nobene milosti. Rekel je, da bi se ameriški vojaki, ki so padli v Franciji, obrnili v grobu, ako bi vedeli, da je Debs izpuščen iz ječe. London je odgovoril, da Debs ni zakrivil nobene zločine. Nemški špijoni, ki so bili krivi razdevanja mostov in tovarn z bombami, so bili že davno izpuščeni. Kongresnica Alice Robertson je tudi rekla v debati, da ljudje, ki so bili "nepatrijotični" tekom vojne, morajo ostati v ječi.

HARDING PODPISAL NOV DAVČNI ZAKON.

Washington, D. C. — Predsednik Harding je v sredo podpisal nov davčni zakon, ki je bil po dolgih mesecih gnetenja končno sprejet v konferenčnem odseku in potrjen v obeh zbornicah kongresa. Nov zakon je krparija nebrojnih kompromisov. V veljavo stopi 1. januarja 1922., toda nekateri razredi davkoplačevalcev bodo imeli nekoliko koristi od tega zakona šele leta 1923. Posamezni plačevalci dohodninskega davka se bodo okoristili z določbo, ki določa, da se vsota izveštja za tiste, ki imajo skrbeti za družine, poveča za par sto dolarjev. To izveštje velja za letošnji davki, ki se plača v prihodnjem letu.

OBRESTI POŠTNIH HRANILNIH VLOG SE MOGOČE POVIŠAJO.

Washington, D. C. — Poštni odsek je priporočil kongresni zbornici predlog, ki povišuje obresti poštne vlog od dveh na tri odstotke.

SNEG USTAVIL VLAKE V OREGONU.

Portland, Oreg. — Silni sneženi zameti so popolnoma prekinili železniški promet med Portlandom in bližnjimi mesti. Sneg se siplje neprestano že od zadnje sobote.

BRIAND JE POJASNIL, ZAKAJ MORA BITI FRANCIJA ZANDAR EVROPE.

Washington, D. C. — Francoski ministrski predsednik Briand je rekel v torek v intervjuu: "Evropa je še vedno v nevarnosti boljševizma. Ako ne bi Francija imela močne armade, in če ne bi Poljska imela pogumnih čet, bi bila Nemčija danes druga Sovjetska Rusija in pozorišče velike nevarnosti za vso Evropo."

KAKŠNO MLEKO SE PRODAJA KONZUMENTOM.

PROTI ENI DRUŽBI SE UVEDE KAZENSKO POSTOPANJE.

Kompanije še vedno izjavljajo, da "jutri" dosežejo normalno pri razvažanju mleka.

New York, N. Y. — Zdravstveni komisar Copeland izjavlja, da se proti neki mlekarški kompaniji uvede kazensko postopanje, ker je družba obtožena, da razvažajo odjemalcem nečisto mleko, da zloži stavko. Če je tako dejanje dokazano obtoženemu grešniku ali grešnici, se kaznuje po kazenskem zakonu z enoletnim zaporništvom ali \$500 denarne globe. Lahko se pa izreče obe kazni.

Zdravstveni komisar dr. Copeland dalje pravi, da je bila družba zasačena, da razpečava mleko, ki je bilo že več kot 48 ur pasteurizirano. Nekaj mleka, ki je bilo prodano, je stalo v steklenicah že več kot dva in sedemdeset ur.

Od kar je pričela stavka, razvažajo, da bo razvažanje mleka "jutri" normalno. Ta "jutri" pa nikdar ne pride. Nadzorniki zdravstvenega departmanta so stvar preiskali in prišli do zaključka, da družbe ne razvažajo še petdeset odstotkov mleka od normale.

Komisar Copeland je naznanil Loton Hortonu, predsedniku Sheffield Farms kompanije, in P. D. Foxu, predsedniku Borden Farms Products kompanije, ki kontrolirata petdeset odstotkov razvažanja mleka, da jih bo smatral osebno odgovornim za položaj.

"Umori, nemiri, stradanja deset in druge javne nesreče bodo sledile, ako poizkusite dovažati mleko v hiše," je rekel zdravstveni komisar.

Fronta stavkarjev je cela in trdna kot skala, dasiravno se Sheffield Farms kompanija trudi, da zapelje delavce, da sprejmejo kompanijsko "unijo" kot svojo organizacijo. Delavci niso tako neumni, da sedijo na tako vado.

NORČEVANJE IZ LJUDSTVA.

Chicago, Ill. — Šmokavzarsko časopisje poroča, da se prašičje meso prodaja po tistih cenah kot v letu 1912. Tako na pr. poroča, da se prašičev hrbet prodaja funt na debelo od 12 do 14 centov, na drobno se pa seka od 15 do 17 centov.

Šmokavzarski listi so seveda pozabili navesti mesnice, v katerih sekajo prašičjo pečenko tako poceni.

To je očitno norčevanje iz ljudstva. Res je, da farfar skoraj nič ne prejme za prašiče, toda konzument še vedno plačuje meso po oderuških cenah.

Star angleški socialist umrl.

London, 23. nov. — Henry Mahers Hyndman, eden najstarejših angleških socialistov in ustanovitelj Socialdemokratske federacije, prve socialistične organizacije v Angliji, je včeraj umrl v starosti 79 let.

VREME.

Chicago in okolica: V soboto jasno. Južni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 43, najnižja 33. Sonce izide ob 6:52, zaide ob 4:22.

REVOLUCIJA V INDIJI: NAPAD NA KRONPRINCA.

Na prince Waleskega je prišlo poleno, ki pa ni zadelo.

OBSEDO STANJE V BOMBAJU.

Bombaj, Indija, 24. nov. — V Bombaju bo razglašeno vojno stanje, ako izgredi hitro ne preneha. Število mrtvih je že naraslo na štirideset in na stotine je ranjenih. — Velike slavnosti, ki so bile na programu vsled kronprinčevega obiska Indije, so izostale. Bombaj, namesto da se veseli, žaluje. Vojaške čete neprenehoma korakajo po ulicah.

Vancouver, B. C. Kanada, 23. nov. — "The Vancouver World" je prejel kablogram iz Bombaja, ki sporoča, da je bil izvršen napad na prince Waleskega, angleškega prestolonaslednika, v Bombaju zadnji pondeljek zvečer. Iz velike množice ljudstva je prišlo debelo poleno proti princu, ki je zapuščal poslopje. Poleno ni zadelo princea in napadalec je ušel.

London, 24. nov. — Brozjavke iz Kalkute sporočajo o velikih izgredih v Čampananu, mestu v severnem Beharju, divizija Patne v Bengalju. Izgredniki so razdejali tovarno in zažgali več hiš evropskih naseljenčev.

Indijci v Bengalju so se pričeli organizirati v armadi prostovoljcev.

Bombaj, 23. nov. — Dvajset oseb je mrtvih in več kot 200 ranjenih prve štiri dni izgredov v Bombaju, ki so izbruhnili ob prihodu princea Waleskega v Indijo. Prince se ne upa nikamor brez močne vojaške straže, ki se razprostira v več kordonih okrog njega.

London, 24. nov. — Po zadnjih vesteh iz Bombaja je ogenj uničil večji del mesta. Izvzemši centralnega dela mesta, ki je močno zastraženo po vojaških četah, so zaprte vse prodajalnice.

Uradno poročilo o položaju v južni Indiji se glasi, da je bilo zadnji teden 233 Moplahov ubitih in 54 ujetih. Pri napadu na barake v Padikadu je bilo ubitih 234 Moplahov in štirje Angličani; 34 Angličanov je ranjenih. Moplahi se koncentrirajo v velikem številu v Chembraseriju.

PREISKAVA NA HAITIJU.

Washington, D. C. — Posebni senatni odsek je odpotoval na otok Haiti, da preišče odtotne razmere pod ameriško mornariško upravo in poišče, kaj je resnice na obtožbi, da so Američani pobili okrog 2000 Haitijčanov. McCormick, republikanec iz Illinois, je načelnik odseka; drugi člani odseka so: demokrat Jones iz Nove Mehike in republikanec Oddie iz Nevade in Pomerene iz Ohia.

Generalna stavka in bombe v Trstu.

Trst, 24. nov. — Generalna stavka je popolnoma ustavila obrat vseh javnih naprav v mestu. Trgovine so tudi zaprte. Včeraj so pokale bombe v raznih krajih mesta in prodajalnice, ki so še bile odprte, so bile napadene z ročnimi granatami. Sporadični revolverski dvoboji med fašisti in komunisti se vrše po vsem mestu. Položaj je zelo kritičen.

ŽELEZNIŠKI DELAVCI SO IZGRALI PROTIPOTEZO.

Zdaj zahtevajo povišanje meze za trinajst odstotkov.

New York, N. Y. — Delavci, ki delajo v železniških delavnicah, so izgrali protipotezo proti železniškemu magnatu, ki zahtevajo ponovno znižanje meze. Delavci zahtevajo, da se meza poveča za trinajst centov na uro, ker v prodaji na drobno še ni padla cena življenjskim potrebščinam toliko, da je bilo upravičeno zadnje znižanje meze.

FRANCOZI IN ITALJANI SE GRDO GLEDAJO V WASHINGTONU.

Washington, D. C. — Briandova izjava, da Francija mora imeti veliko armado in submarinako floto, je razburila Italijane in Angličane. Italijani zdaj tudi zahtevajo veliko armado s izgovorom, da je do zob oborožena Francija nevarna za Italijo. — Prejšnji predsednik Woodrow Wilson je v aredu rekel nekemu svojemu prijatelju: "Kmalu bomo imeli novo vojno, katero povzroči Francija."

LAKOMNOST CESTOŽELZNIŠKE DRUŽBE V ODSEVU.

EVODENNE DELNICE POMAČAJO DO MASTNIH DIVIDEND.

Navzlic temu pa šli družba še svistati voznino.

New York, N. Y. — Skozi šestnajst let plačuje Interborough Rapid Transit kompanija mastne dividende na svodenene delnice, kljub temu pa skuša povišati voznino na osem centov. Za to dejstvo se je izvedelo pri izpraševanju pred transitno komisijo, ko je bil zaslišan Edward F. J. Gaynor, računski preglednik družbe, ki je bil takorekoč prisiljen, da je prišel s podatki na dan, da je družba imela lepo število delnic, ki pravzaprav niso nič vredne. Te delnice so bile vključene kot imovina, da je družba ustanovila lepo rezervo, iz katere so se plačevale nepostavne dividende.

Končno se je pa Gaynor izmuznil enemu vprašanju. Svijal se je na vse načine, končno mu je pa bilo povedano, da naj na to vprašanje odgovori direktno. Odkloni odgovor, komisija mu je pa povedala, da podzame take korake, da bo moral govoriti.

Vprašanje je imelo dognati, če ni bila družba, ko je izkazovala prebitek, zadolžena čez glavo.

Dokazano je bilo, da je družba, ki je grabila na davkoplačevalcih v New Yorku do nedolžne meje celo v mirnih dneh Charles T. Terkesa v Chicagu, plačala v letih 1917, 1918 in 1919 dividende do sedem milijonov dolarjev od aktualnega zaslužka družbe.

Dognano je bilo, da bilanca družbe izkazuje devetnajst milijonov delnic podružnih kompanij, dasiravno je tržna cena teh delnic za nekaj milijonov nižja kot izkazana vsota.

Izpričano je bilo, da je družba od leta 1904 do včerajšega leta 1919 izplačala delničarjem \$64.625.000 na dividendah na delnice, za katere so dali le \$21.620.000. Z drugimi besedami to pomeni, da je družba v šestnajst letih izplačala trikrat toliko v dividendah, kolikor so delničarji dali za delnice.

V letih 1915, 1916 in 1917 se je izplačala 20-odstotna dividenda. Zdaj je odkrita tajnost, zakaj družba zahteva, da se meza uslužbenecv znižuje, voznina pa povišuje. Gospodje delničarji niso zadovoljni, da so že trikrat toliko dobili, kot so dali za delnice. Gospodje bi najraje videli, da se ta vsota pomnoži za desetkrat, dvajsetkrat itd. Uslužbenec naj pa strdajo, ljudstvo plačuje visoko voznino. In kljub takim dokazom se najdejo celo med delavci ljudje, ki pravijo, da cestne in ulične železnice ne smejo postati splošna občinska last, ampak ostanejo pod privatno kontrolo.

17 ZDRAVNIKOV ARETIRANIH.

Peoria, Ill. — Tu je bilo aretiranih 17 zdravnikov, ki so obtoženi prodajanja narkotičnih strupov. Preiskava je dognala, da je na tisoče oseb v Illinoisu podvrženih uživanju omamljajočih strupov odkar smo blagoslovljeni s prohibicijo.

SOVJETSKI ZASTOPNIK POVABLJEN V AMERIKO.

Ameriška vlada je obvestila Sovjetsko Rusijo, da zadnja lahko pošlje svojega zastopnika v Združene države v svrhu pogajanj za obnovo trgovinskih stikov, toda vatop na razorožitveno konferenco mu ne bo dovoljen. Rusija mogoče pošlje Maksima Litvinova.

Moskva, Sovjetska Rusija, 22. nov. — Vlada Združenih držav je obvestila rusko sovjetsko vlado, da ne bo nasprotovala prihodu Maksima Litvinova, ruskega trgovinskega komisarja, v Ameriko z namenom, da razpravlja o rusko-ameriških zadevah.

Nota ameriške vlade se dalje glasi, da Združene države ne morejo dovoliti Sovjetski Rusiji predstavnitva na konferenci za omejitve oboroženja in glede problemov daljnjega vzhoda in Pacifika. — Iz teh besed v ameriški notni se lahko sklepa, da je ruska sovjetska vlada zahtevala zastopstvo na konferenci v Washingtonu.

Ameriška nota, kakor se tolmači tukaj, torej pomeni, da zastopnik Sovjetske Rusije lahko takoj pride v Washington, ampak razpravljati bo smel le o trgovinskih zadevah. Maksim Litvinov, ki je obiskal več evropskih držav in araniral trgovinske pogodbe s Sovjetsko Rusijo, se nedvomno takoj poda na pot v Washington, kjer odpre pogajanja glede ameriško-ruskih trgovinskih stikov, ki so prekinjeni že od časa padca Kerenskijevoga režima.

Ameriška nota je prišla v Moskvo nedirektno in svet ljudskih komisarjev je imel isredno sejo, na kateri je razpravljalo o stvari. Svet je izrazil nezadovoljnost, ker je Amerika odrekla predstavnitvo Sovjetske Rusije na sedanjih mednarodnih konferenci v Washingtonu. Sovjetska vlada bo zdaj odgovorila direktno državnemu departmentu v Washingtonu in bo predlagala, da se Litvinovu dovolijo razpravljati s predstavniki drugih držav, nahajajočih se zdaj v Washingtonu, o vprašanju dolgov prejšnje caristične Rusije.

Washington, 23. nov. — Državni departmanti ni potrdil niti zaničal vesti iz Moskve, da so Združene države obvestile sovjetsko vlado, da lahko pošlje svojega zastopnika v Washington glede pogajanj za obnovo trgovinskih stikov. Dognalo se pa je, da je ameriška vlada pred kratkim časom poslala kratko noto ruski vladi. Uradniki so izjavili, da ameriška vlada nima nič proti temu, ako pride poslanec Sovjetske Rusije v Ameriko, samo če ne bo vodil "nobene propagande".

NEKORISČEVALCI PRIHAJAJO S SVOJIMI ZAHTEVAMI.

New York, N. Y. — Med vsemi podjetniškimi organizacijami je je delavcem gotovo najbolj sovražna organizacija National Founders' Association. Ta organizacija priznanih delavskih sovražnikov je obdržala svoje zborovanje in je sprejela resolucijo, v kateri zahteva, da se železniške uslužbenec uvede industrijsko sodišče, katero naj izravna vse spore, poleg tega pa naj se uvede še odprta delavnica, tako da bodo železniški delavci brez obrambe.

Taka je tista toliko hvalisana skromnost delavcem sovražnih podjetnikov.

VELIKA NEZGODA NA NADU. LIONI ŽELEZNICI.

Chicago, Ill. — Vlak naduljilne železnice na progi Garfield Park se je nalezil v tovorni vlak električne železnice Chicago, Aurora in Elgin. Nezgoda se dogodila na postaji Centralne ceste. Deset oseb je težko poškodovanih.

NAPREDNO DIJASTVO SE JE REORGANIZIRALO.

USTANOVILO JE LIGO ZA INDUSTRIJALNO DEMOKRACIJO.

Professor Nearing pravi, da bomo na peti počiva na učiliščih.

New York, N. Y. — Tukaj se je ustanovila Liga za industrialno demokracijo, katere člani so akademski naobrazeni ljudje in dijaki, ki pohajajo na univerze. Ta liga je naslednica prejšnje organizacije Intercollegiate Socialist Society. Nova organizacija je bila ustanovljena, da agitacija doseže vse ljudske sloje. Njen glavni namen je, da vzbudi srednji stan, da se prične zanimati za nov družabni red. Nadaljevala bo delo, ki ga je započela zgoraj imenovana organizacija.

Liga bo obdržala znanstvena predavanja križem dežele, imela bo letake, razprave o aktualnih vprašanjih lastništva. Sploh bo vrhila tako delo, kot ga izvršujeta Fabianova družba in Liga narodnih združenj v Veliki Britaniji.

Na ustanovnem zborovanju je profesor Scott Nearing, ki se je ravno vrnil s potovanja po srednjem zapadu, izjavil, da železna peta zopet popolnoma kontrolira učilišča in vseučilišča.

"Devet desetink zaupnikov je biznismenov, ali so pa v službi biznisa," je rekel profesor Nearing. "Vseučilišni svet je postal podložnik biznisa."

"Na fakultetah se več ne govori o akademski svobodi. Učilišča v Združenih državah so zdaj ardišče najbolj temne reakcije, ki je meni poznana. Nobena trgovska zbornica ali bizniska organizacija ne more biti bolj nasadnjajška."

Taka je slika, ki jo razvija profesor Nearing o razmerah na ameriških učiliščih in vseučiliščih.

ŽIDJE NABIRAJO DENAR ZA USTANOVITEV ZADRUŽNE BANKE V PALESTINI.

New York, N. Y. — Sem so dospeli trije delegatje organizacije židovskih delavcev v Palestini, da naberejo \$250.000 za ustanovitev zadržne banke v Palestini. Zastopniki so Združenih delavskih organizacij v Palestini.

Obdržavali so že velik shod v ta namen. Vsi trije so tudi člani židovske delavske stranke v Palestini.

STAVKA USNJARSKIH DELAVCEV BO KMALU KONČANA.

New York, N. Y. — Stavka osem sto usnjarskih delavcev, ki stavekajo v Jersey Cityju in Hoboken, N. J., bo kmalu končana, ker sta bila v sodnjski prepovedi črtana dva odstavka. Ta dva odstavka sta prepovedovala izplačevati strojarkem podporo in izpostaviti mirne stavkovne straže. Delavci stavkajo že devet tednov. Zahtevajo, pa sedanj medvo in 44 ur dela v tednu.

Vsi drugi usnjarski delavci, okoli sedem tisoč, so se vrnili že zdavnaj na delo, ker so podjetniki podpisali pogodbo. Teh sedem tisoč delavcev podpira zdaj osem delavcev, ki še stavkajo.

Razne vesti.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

OBRAVNAVA PROTI ARBUCKLU.

Velik udarec na zagovornišvo.

San Francisco, Cal. — Odvetnik ki komika Arbuckla so hoteli izvesti iz umirajočih ust Virginije Rappe dokaz, da je njihov klient nedolžen, toda se pogoreli. Zaščitništvo državnih priče je bilo končano v tork predpoldne in takoj nato je zagovornišvo poklicalo svoje priče. Prva priča je bil George Glennon, privatni detektiv v hotelu St. Francis, v katerem je Virginija Rappe dobila kurno poškodbo. Glennon je imel priča, da je govoril z umirajočo deklico, katere mu je bilo reklo, da Arbuckle ni kriv njene neugode. Predno pa je priča odprla usta, je pomagal državni pravnik Friedman zahteval, da se Glennonov pričanje izključi, kajti Rappova je mrtva in ne more potrditi, da je res rekla, kar ima trditi priča, da je rekla. Sodnik Louderback je ugodil zahtevi in odločil, da se priča ne zasliši.

S tem je bil porušena najmočnejši steber, na katerega je šest Arbucklovih advokatov zidalo obrambo komika. Ostale tri priče zagovornišva, ki so bile poklicane v tork popoldne, tudi niso imele posebne snede. S pomočjo bolniške postrežnice miss Marthe Hamiltonove je hotelo zagovornišvo dokazati, da je Virginija Rappe trpela na kronični bolezen na mehurju, toda sodnik je zavrgel izpoved priče. Tretja priča mrs. Lancashire, družabna dama, ki stanuje v hotelu Francis, in sicer tik sobe, v kateri je bil Arbuckle z igralke, je pričala, da ni slišala nikakršnega krika iz usodepolne sobe. Zagovornišvo se zdaj trudi, da dokaže, da komik ni bil dalj ko deset minut z Rappovo v sobi in da so bila vrata sobe ves čas odprta.

Državni pravnik je povzročil senzacijo, ko je med svojimi zadnjimi pričami poklical čuvaja v kinematografskem studiju v Los Angelesu, ki je povedal, da mu je Arbuckle pred štirimi leti ponudil \$50, ako mu da ključ od sobe, v kateri se je preoblačila igralka Virginija Rappe.

IZGREDI NA IRSKEM IN V NEMOLJI.

18 ubitih v Belfastu.

London, 24. nov. — Osemnajst oseb je mrtvih in več ko 50 ranjenih v velikih izgredih, ki divjajo v Belfastu, severna Irska, že štiri dni. V tork zvečer so počile štiri bombe na ulicah. Dve bombi sta padli tik tramvajskega voza, ki je bil natlačen s ladjedelniškimi delavci. Šestnajst je bilo ranjenih. Spopadi med katoličani in protestanti se nadaljujejo.

Berlin, 24. nov. — Živezni izgredi v Berlinu se nadaljujejo. Kabinet je imel večeraj izredno sejo, na kateri se je posvetoval o položaju. Kakor se poroča, je vlada sklenila stopiti na prste profitarjem. Vlomi v prodajalnice živin in obleke so se večeraj vršili v večji meri kot kdaj prej. Policijski šef Richter je prepovedal nadaljne javne shode in ulične demonstracije.

Posebni oddelek sto policajev je dobil nalogo, da zapleni živila, ki se prodajajo po pretiranih cenah. London, 24. nov. — Iz Gornje Šlezije je dospelo uradno poročilo o izgredih in bojih v Ratiboru. Nemci so obdolženi vpadov in ropanja v poljskih vaseh. Drugo poročilo se glasi, da Poljski na enak način napadajo in ropajo nemške vase v okolici Rumbika.

VOLKOVI TEGAJO SRNE.

Sault Ste. Marie, Ont. — Na borelju zaliva Echo so našli ostanke sedemnajst srn, ki so jih strgali volkovi.

KORUZA JE DENAR V MINNESOTSKEM MESTU.

Madelia, Minn. — Trgovci v tem mestu so se zedinili, da sprejmejo koruzo kot plačilo dolgov in v zameno za druge blago. Farmarji v okolici so se pritožili, da valed nizkih cen ne morejo spraviti koruze v denar in radi tega ne morejo plačati dolgov v prodajalnicah.

Karakteristika klerikalne opozicije. Klerikalni listi vodijo opozicijo zoper vlado. Vse prav. V vladi pa sede radikalei in demokrate kot najmočnejši stranki. Klerikalni listi pa na najbolj očitven način snubijo radikalno stranko, ki je danes na vladi in kar ne morejo pričakovati trenotka, ko bi se mogli zopet enkrat objeti s svojimi k sreč priraslimi reakcionari radikali. Na svoje socialne strune udarjajo sedaj seveda le za toliko časa, dokler ne pridejo zopet na vlado. Kakšna opozicija je to? Odgovor: koristarska.

20. pr. meseca so minila tri leta po ustanovitvi jugoslovanske države. Še celo naša buržoazija je prešla nekam aramejstvo in tiho preko tega dne. Morda je to strah vseh tistih dobrot, ki nam jih je naprtla tekoma treh let. In morda je črtalo ta dan iz menika svojih narodnih praznikov.

Upravna razdelitev države. Vsa država se po sklepu ministrskega sveta razdeli v 26 oblasti, izmed katerih bo imela Slovenija dve, ljubljansko (savsko) in mariborsko (dravsko).

V Beogradu so našli 117.740 prebivalcev, med katerimi je 97.929 Srbohratov in 1230 Slovencev.

Občinsko sodišče se je ustanovilo v občinah Studenici in Počrepu pri Mariboru.

Dobro kupčije je napravila naša država. Iz Nemčije dobi med drugim 51.000 konj kot vojno odškodnino. Te dni so jih prevzeli 12.000 in prodali. Toda pri prodaji je imela država ogromno izgubo, ker je prevoz konj iz Nemčije že sam po sebi več veljal, kot je bilo vrednih vseh 12.000 konj. Sedaj — sicer malo pozno — se se gospodje spominjajo, da je boljše, če konje in drugo živino prodajo v Nemčiji. Kupčije pa beograjski vladni funkcionarji res znajo delati... za državo seveda.

Krvava demonstracija v Šibeniku v Dalmaciji. Dne 31. okt. so priredili dalmatinski zemljoradniki pod vodstvom klerikalcev shod, katerega pa je oblast prepovedala. Pri tem je prišlo do demonstracij in so demonstranti razbili občinsko hišo. Orožniki so streljali in težko ranili več oseb.

Zalostna usoda delavčev. Zemeljski delavec Mihael Dodlek v Zagrebu je bil brez stanovanja. Premoščel se je polskal na kolodvoru na kupu toplega rabljenega premoga. Ponoči se je valed izpuhtovaljodih premogovih plinov zadušil in so ga našli zjutraj mrtvega. Zopet kričoča štev kapitalistična družba!

Razdelitev države v oblasti. Narodni skupščini je predložena zakon o razdelitvi države v oblasti, o oblastni in srezki avtonomiji in o centralni upravi. Zakonski načrt, ki med drugim predvideva razdelitev Slovenije v ljubljansko in mariborsko oblast. Ljubljanski oblasti bi pripadla tudi sodni okraj Laško in področje okrajnega glavarstva Brežice razven onega dela sodnega okraja Kozje, ki bi pripadla mariborski oblasti. Občina Velika dolina v krškem okraju bi pripadala pod oblast Zagreb, občina Osilnica pod Karlovač. Ljubljanski oblasti naj se priključi tudi Prezid in Žumberk, a Dol. Lendava bi pripadla pod oblast Varaždin.

Zemljoradniška stranka namerava baje razkriti svoje delovanje tudi na Slovenijo, ker so se samostojne in neverili čistemu kmetiškemu programu in se nagibajo na stran srbske radikalne stranke. V Celju hočejo zemljoradniški izdajati svoj tednik "Nova vas". Kapitalistične stranke, kakor razvidno, delajo torej na vse moč, da bi čimbolj ljudem mešale glavo. Z ustanavljanjem vedno novih naslovov, da bi odvrnile delavsko-kmečki proletarijat od socializma. Mi pa mislimo, da je naš delavsko-kmečki proletarijat preiskal in pokusil toliko buržoaznih "dobrot", "pred" med in po vojni, da se ne da več odvrniti od socialistične misli.

Klerikalna vzgoja. Iz Šmiklavca pri Novi Štiti so pripeljali v bližnjo na Studence 18 let staro Antonijo Grudnik. Praviše, da je zblaznela zato, ker jo je neprestano plesal domači župnik, da je stordila neodpustljiv greh, ker je bila ne neko neklerikalno veselo! Ta slučaj bi bil tudi pravno zanimiv!

Kralji in cesarji so biljo večina poob. Bilijo se davi demokracije ko bodo vsi enaki, razen tistih, ki so jo. Bilijo se davi demokracije ko bodo vsi enaki, razen tistih, ki so jo. Bilijo se davi demokracije ko bodo vsi enaki, razen tistih, ki so jo.

MI IZDELUJEMO TE URE, valed tega, jih tudi lahko prodajamo po niski ceni. Za krstno dobo smo se odločili, da jih damo po \$2.50. Ura je jedena od nas in se lahko spremeni v toku 14 dni po sprejemu ako je niste pohvalili. Vam ni treba plačati vnaprej. Plačate šele tedaj ko se vam uro prične na vaš dom in ako niste popolnoma zadovoljni nam jo lahko vrnete. Plačate nam se danes dajte pravilni naslov in priložite šte v denarju ali poštnih znamkah kot jamstvo. Kadar pa prejmete to praktično godbno uro tedaj plačate \$2.50. — Mi plačamo poštnino. Gotov denar se shajeva za vsa narodila levan U. S. Plačite takoj!

MUSICAL DEPARTMENT
1330 N. Western Ave. Dept. 44 Chicago, Ill.

Posebno za božič samo!

Krasni novi fonograf za \$16.95, 6 plošč in 300 igel prosto!

Božični prazniki se bližajo in najvrednejši praznikov v slovenski družbi, ker to je čas, ko se vsi srečajo in se veselijo. Vsi se veselijo in se veselijo. Vsi se veselijo in se veselijo. Vsi se veselijo in se veselijo.

NE ODLAGAJTE! Narodite si fonograf se danes dokler je še po \$1.00.

UNION SALES COMPANY, Dept. 672, 673 West Madison Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKE-PIANO-ROLE

LJUBCA MOJA\$1.25 VSI SO PRIHAJALI.....\$1.25
MLADI VOJAKI\$1.00 HOLZHAKER MARK.....\$1.00
DONAVSKI VALOVI\$1.00 CREZ VALOVE.....\$1.00

SE DOBIMO EDINOLE PRI:
Navinsek-Potchar Co., 331 Greeve St., Conemaugh, Pa.
Pri naročilu blagovila pošliti 50 centov za poštnino.

COLUMBLA GRAMOFONE

od \$30.00—\$250.00

VELIKA ZALOGA PLOŠČ V VSEM JEZIKIH.

Imam nove zaloge nemških importiranih "Hainemann" rekordov.

Dvojeplačne cenike dobite pri:

VICTOR NAVINSEK, 381 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

NAJVEČJA RAZPRODAJA PO NIZKI CENI!

Gospo in gospodične, privikni v življenje imate tako ugodno priliko kupiti najnovejšo vrsto zagrinjala krasno izdelana ki jih bo vsakdo občudoval in bodo krasile vaše okna.

Naše salvinjale so narejene iz najboljšega blaga in dobrega izdelka, brezkrajno karkoli plačate se druge zagrinjale, ne bo hodo prav nič lepše in boljše od teh, ki vam jih nudimo po zelo niski ceni za \$2.50 za eno akcio. Ako vi naročite štiri zagrinjale tedaj si prihranite \$1.00 ker mi vam jih damo za \$8.00. Znamo niti si, da ta ponudba velja le za te mesece, torej se pohotite te prilike in naročite SEDAJ. Nikdar vam ne bo žal.

Ne zahtevamo nobenega denarja vnaprej. Pošljite nam 50 v poštnih znamkah, kar se bo uplovalo kot dol naplata. Ostalo sveto plačate kadar se vam prične zagrinjale na dom. Mi jamčimo popolno zadovoljstvo, ali pa vrnemo denar.

Torej ne zamudite te ugodne prilike! Plačite še danes!

UNION SALES COMPANY Dept. 98, 673 W. Madison Street, Chicago, Ill.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Izhajajo 17. junija 1907 v drжавi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESK:

Predsednik Vincenc Colakar, 2657 So. Lawndale Ave., podpredsednik Anton Kroat, Box 140, Caneburg, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik kmetijskih oddelkov Paul Berger, gl. blagajnik John Vagrich, upravljatelj glasila Filip Gaden.

POROTNI ODESK:

John Underwood, predsednik, 408 May St., Springfield, Ill., Marica Schumacher, Box 278, Burlington, Ohio, Jos. Radlich, Box 432, Smithton, Pa., Frank Smutak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambradi, Box 268, Mead Run, Pa. Anthon Radlich, Box 73, West Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anthon Bular, Box 104, Green, Kansas, in Jugoslaviji Lee Kiskar, Box 246, Gilbert, Minn., in Sloveniji.

Nadzorni odbor:

Matt Petrovich, predsednik, 267 E. 14th St., Calliswood, Ohio, Jakob Ambradi, 428 Piers St., Euclid, Minn., Peter Bernik, 3133 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor:

Vincenc Colakar, John Underwood in Matt Petrovich.

Združiteni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trébl, Box 181, Lawrence, Pa.

John Ovan, 248 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Skuh, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio. Mary Udovik, 1946 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 4208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jaka Zveretnik.

JOZORI—Korrespondenci v gl. oddelku, ki delajo v glasovnem uradu, so vrši tabele: VSA PISMA, ki se nanašajo na pisle gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE RAZDEVE BOLNIŠKE POŠTOVE SE NASLOVE: Bolniške tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vseh so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE RAZDEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI so pošiljajo na naslovi: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje glade polovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo M. Petrovich, predsednik nadzornega odbora, čigar naslov je zgornji.

Vsi posli ali gl. posli odbora so naj pošiljajo na naslovi John Underwood, 408 May Street, Springfield, Ill.

Vse prihodnje posli uredništva glasila so naj pošiljajo na naslovi Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namena, agenci, naročila in opisi vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

